


Розробниця: к.філос.н., доцентка кафедри політології Тукаленко І.А.

Затверджено

29 жовтня 2021 р.

в. а. Зав. кафедри політології


_____ (Батрименко О.В.)

Протокол № _____ від 29.10. 2021 р.

Схвалено науково - методичною комісією філософського факультету

Протокол від « 30 » серпня 2021 року № 2

Голова науково-методичної комісії  (Маслікова І.І.)

« 30 » серпня 2021 року

Погоджено з науково-методичною комісією факультету географії

Голова науково-методичної комісії  (Корогода Н.П.)

« 10 » грудня 2021 року

ВСТУП

1. **Мета дисципліни** – формування у студентів необхідних знань, навичок та ставлень, пов'язаних з ефективною (поінформованою, компетентною) демократичною взаємодією громадян у суспільстві.

2. **Вимоги до навчальної дисципліни.** Курс розрахований на студентів різних спеціальностей і покликаний, в першу чергу, сформувати базові громадянські компетентності студентів.

Студенти мають знати та розуміти що таке «демократія», місце і роль влади та громадянина в умовах демократії, їхню взаємодію, права людини, механізми захисту прав людини і роль, яку відіграє громадянське суспільство у моніторингу діяльності уряду та співпраці з ним, а також яким чином воно допомагає громадянам індивідуально чи колективно досягати цілей.

Студенти мають вміти критично мислити та аналізувати інформацію, активно слухати, розглядати питання з різних позицій, приймати обґрунтовані рішення, а також досягати консенсусу та працювати спільно з іншими заради досягнення мети.

Студенти мають сформувати проактивне ставлення, засноване на демократичних цінностях, яке полягає у повазі до верховенства права, відчутті особистої та колективної громадянської відповідальності та спроможності реалізувати її шляхом громадської участі.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** дисципліна *«Демократія: від теорії до практики»* належить до переліку вибіркових дисциплін та викладається у 3 семестрі магістеріуму в обсязі 120 год. (4 кредити ECTS), зокрема, лекцій – 14 год., семінарів – 22 год., самостійна робота – 84 год. Дисципліна складається з теоретичного та практичного компонентів. Теоретична частина включає такі теми: демократичне урядування, права людини, громадянське суспільство та участь громадян у суспільному та політичному житті. Наскрізно у курсі вивчаються такі теми: гендерна рівність, права меншин, права осіб з інвалідністю, забезпечення громадянських прав, належне урядування, корупція, верховенство права, медіаграмотність, використання цифрових технологій, різноманіття, роль молоді тощо. З метою розвитку навичок студентів, під час навчання використовуватимуться інтерактивні методи викладання («Семінари за методом Сократа», «Людський барометр», «Прогулянка галереєю» тощо), напрацьовані за участі українських і міжнародних експертів. Основний компонент курсу – це студентський проект, який студенти реалізовуватимуть упродовж курсу. У поступовому, керованому процесі студенти працюватимуть у групах, щоб визначити питання у суспільстві, які вони визнають проблемними і які вони у подальшому досліджуватимуть, пов'язуючи їх з темами курсу. Насамкінець, перед студентами стоятиме завдання розробити план дій, спрямований на практичне вирішення цих проблемних питань. На власному досвіді студенти будуть розвивати знання, формувати навички та ставлення, необхідні соціально активному та свідомому громадянину.

4. **Завдання (навчальні цілі)** – надати студентам цілісну систему знань про історію та концептуальні засади демократичного урядування, права людини, громадську участь; сформувати вміння знаходити та критично аналізувати інформацію, ефективно взаємодіяти з людьми різних поглядів та переконань; сформувати розуміння важливості громадської участі у демократичній державі; сформувати у студентів готовність долучатися до вирішення суспільних проблем та навчити використовувати для цього інструменти громадської участі, доступні в Україні.

Дисципліна спрямована на формування наступних програмних компетентностей:

ЗК 1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

- СК 2. Здатність до наукового аналізу сучасних проблем та особливостей взаємодії природи й суспільства, інтеграції політико-географічного знання із застосуванням принципів раціонального використання територіальних ресурсів, основ законодавства і геопросторового управління територіально-політичними системами та регіонального розвитку для розроблення пропозицій з оптимізації розвитку (держав, регіонів) та забезпечення сталого розвитку
- СК 6. Здатність застосовувати у професійній діяльності теоретичні знання і практичні навички системного аналізу і синтезу, географічного моделювання та прогнозування.
- СК 7. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні проблем розвитку територій (держав і регіонів) та оцінювати можливі ризики, соціально-економічні, екологічні, політичні та геополітичні наслідки управлінських рішень у сфері природокористування, геопросторового управління територіально-політичними системами та регіонального розвитку.
- СК 8. Здатність планувати, проводити та публічно презентувати результати наукових досліджень, забезпечити зрозуміле донесення власних знань, висновків та аргументацій до фахівців і нефаківців.
- СК 10. Здатність самостійно визначати актуальні аспекти у фундаментальних і прикладних напрямках природно- і суспільно-географічних досліджень, здобувати нові знання, використовуючи сучасні освітні та дослідницькі технології.

5. Результати навчання:

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Результат навчання		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1. знати; 2. Вміти; 3. Комунікація; 4. Автономність та відповідальність*				
1.1	Роль влади та громадянина в умовах демократії	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, перехресне опитування	5
1.2	Механізми захисту прав людини	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, перехресне опитування	5
1.3	Місце та функції громадянського суспільства та окремого громадянина у демократії	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, перехресне опитування	5
2. Вміння:				
2.1	Критично аналізувати інформацію, розглядати питання з різних позицій та приймати обґрунтовані рішення	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, перехресне опитування, презентація самостійного дослідження	5

2.2	Працювати спільно з іншими заради досягнення мети, ефективно взаємодіяти з людьми різних поглядів та переконань	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, перехресне опитування, студентський проект	5
2.3	Ідентифікувати та досліджувати існуючі у суспільстві проблеми, а також розробляти рекомендації щодо їх вирішення	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, презентація самостійного дослідження, студентський проект	5
2.4	Застосовувати інструменти громадської участі для вирішення суспільних проблем	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	Усні обговорення, студентський проект	5

3. Комунікація:

3.1	Формувати власну думку (ставлення, позицію) та презентувати її	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	<i>Участь в дискусії, перехресне опитування, індивідуальне дослідження – проект, фінальна рефлексія, залік</i>	10
3.2	Активно слухати та дискутувати			
3.3	Чітко та зрозуміло пояснювати складні суспільні проблеми, спонукати інших до спільних дій для їх вирішення			
3.4	Ефективно комунікувати із зацікавленими сторонами задля вирішення проблемних питань			

4. Автономність та відповідальність:

4.1	Самостійно приймати рішення щодо участі у суспільних процесах, усвідомлюючи наслідки, до яких це призводить	Семінар, консультація, самостійна та групова робота	<i>Участь в дискусії, індивідуальне дослідження – проект, фінальна рефлексія, залік</i>	10
4.2	Свідомо виконувати громадянські обов'язки та поважати права людини			
4.3	Відповідати за власні висловлювання та вчинки			
4.4	Усвідомлювати екологічну та соціальну відповідальність особистості, бізнесу, громади як невід'ємної умови функціонування сталого демократичного суспільства			

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	2.3	2.4		3.2			4.1		
--------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	--	-----	--	--	-----	--	--

Програмні результати навчання (назва)	(код)							3.1		3.3	3.4		4.2	4.3	4.4
ПР01. Застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для дослідження територіально-політичних систем на різних рівнях просторової організації.				+	+	+	+				+	+			+
ПР04. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, розроблення нових методів і процедур в географії та міждисциплінарних контекстах.	+	+	+	+			+	+				+	+		+
ПР05. Вміти виявляти, ставити та розв'язувати науково-прикладні проблеми, здійснювати критичну оцінку ухвалених рішень.				+			+	+	+	+	+	+		+	+
ПР08. Здійснювати дослідження природно і суспільно- (політико)-географічних проявів розвитку геосистем у складних і непередбачуваних умовах, прогнозувати їхній розвиток, аналізувати альтернативи, оцінювати ризики та ймовірні наслідки.	+			+			+	+						+	
ПР11. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні, геоекологічні, політичні та геополітичні наслідки реалізації управлінських рішень у сфері геопросторового управління територіально-політичними системами та регіонального розвитку.		+	+	+			+	+			+	+		+	+

7. Схема формування оцінки:

7.1. Форми оцінювання

Контроль знань здійснюється за системою ECTS, яка передбачає дворівневе оцінювання засвоєного матеріалу, зокрема оцінювання теоретичної підготовки – результати навчання (знання 1.1 – 1.4), що складає 40% від загальної оцінки та оцінювання практичної підготовки – результати навчання (вміння 2.1-2.4); (комунікація 3.1-3.4); (автономність та відповідальність 4.1-4.4), що складає 60% загальної оцінки.

Оцінювання семестрової роботи:

1. Аудиторна робота

1.1 Участь в обговоренні: РН 1.1-1.3, 2.1-2.4, 3.1-3.3, 4.3 – 20 / 30 балів

1.2 Перехресне опитування: РН 1.1-1.3, 2.1-2.3, 3.1-3.3 – 5 / 10 балів

2. Самостійна робота:

2.1 Проект: РН 2.2-2.4, 3.1-3.4, 4.1-4.4 – 18 / 30 балів

2.2 Фінальна рефлексія: РН 3.1-3.4, 4.1-4.4 – 5 / 10 балів

Семестрову кількість балів формують бали, отримані студентом у процесі засвоєння матеріалу з усього навчального курсу. Загальна оцінка за семестр складається із балів, отриманих за аудиторну роботу (участь в дискусіях та перехресне опитування на семінарах)

та за самостійні роботи (робота над проектом і фінальна рефлексія).

Всі види робіт за семестр мають у підсумку:

- в максимальному вимірі 80 балів
- в мінімальному вимірі 48 балів

У разі відсутності на семінарському занятті студент має відпрацювати завдання на семінар в письмовій формі.

Підсумкова контрольна робота в письмовій формі (тест) - РН 1.1-1.3, 2.1, 2.3 – 12 / 20 балів

Підсумкове оцінювання у формі заліку:

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів за систематичну роботу впродовж семестру з урахуванням підсумкової контрольної роботи. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів, ніж критичний мінімум – 60 балів, для одержання заліку необхідно обов'язково відпрацювати пропущені теми в письмовій формі та злати/надіслати електронною поштою викладачу, що проводить семінарські заняття.

Таким чином, підсумкова оцінка з дисципліни (мінімум 60, максимум 100 балів) складається із суми кількості балів за семестрову роботу (мінімум 48, максимум 80 балів) та підсумкової контрольної роботи (мінімум 12, максимум 20 балів).

При простому розрахунку отримуємо:

	Семестрова кількість балів	Підсумкова контрольна робота	Підсумкова оцінка з дисципліни
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

7.2 Організація оцінювання:

Семестрова робота		Семестрова кількість балів	
		Min – 48 бали	Max – 80 балів
Аудиторна робота: 1) Участь в обговоренні 2) Перехресне опитування	Протягом семестру, згідно з графіком навчальних занять. У разі відсутності студента на занятті, теми необхідно відпрацювати в письмовому вигляді	«2» x 10 = 20	«3» x 10 = 30
		«1» x 5 = 5	«2» x «5» = 10
Самостійна робота: 1) Груповий проект 2) Фінальна рефлексія	Груповий проект з розгляду та реалізації суспільно значимої проблеми виконується протягом семестру з веденням «робочого щоденника»	«18» x 1 = 18	«30» x 1 = 30
	Індивідуальна рефлексія щодо досвіду, отриманого під час роботи над проектом	«5» x 1 = 5	«10» x 1 = 10
Підсумкова контрольна робота (тест)	До курсу в цілому	«12» x 1 = 12	«20» x 1 = 20
Підсумкова оцінка з дисципліни		60	100

Критерії оцінювання:

1. Аудиторна робота:

Участь в обговоренні:

3 бали – пояснення змістовне, ґрунтовне, конструктивно доповнює обговорення теми та спирається на засвоєний матеріал до теми; наведені логічно несуперечливі аргументи, що вповні розкривають особливості виголошеної позиції.

2 бали – пояснення обґрунтовано частково

1 бал – доповнення містить інформацію, що суттєво не розширює дискусію

Перехресне опитування

2 бали – студенти формулюють питання, демонструючи глибоку обізнаність із змістом та суттю опрацьованого матеріалу з теми

1 бал – студенти не виявляють обізнаності у змісті та суті теми чи не можуть сформулювати проблемні питання

2. Самостійна робота:

Груповий проект

30 балів – студенти навели переконливі докази серйозності й масштабності проблеми, сформулювали ґрунтовний та реалістичний план вирішення проблеми, студенти реалізували низку адвокаційних заходів для просування вирішення проблеми, були продемонстровані ефективні навички презентування отриманих результатів;

25 балів – студенти продемонстрували середній рівень розуміння проблеми та залученості до реалізації проекту;

18 балів – студенти продемонстрували низький рівень розуміння проблеми та залученості до реалізації проекту.

Фінальна рефлексія

10 балів – студенти серйозно обдумали набутий протягом роботи над проектом досвід, знання та ставлення і змогли переоцінити свої висхідні позиції, надали аргументовані відповіді на питання фінального Робочого аркушу;

5 балів – студенти поверхово/частково і не аргументовано надають відповіді на питання.

3. Підсумкова робота (тест):

20 балів – студент надає > 80% правильних відповідей

18 балів - студент надає > 75% правильних відповідей

16 балів - студент надає > 70% правильних відповідей

14 балів - студент надає > 65% правильних відповідей

12 балів - студент надає > 60% правильних відповідей

7.3 Шкала відповідності:

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

**СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ І СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**

№ п/п	Назва лекцій	Кількість годин		
		Лекції	Семінари	Самостійна робота
1	Тема 1. Теоретичні засади основ демократичного урядування	2		4
2	Тема 2. Принципи демократії		2	4
3	Тема 3. Права людини	2	2	4
4	Тема 4. Механізми захисту прав людини	2	2	4
5	Тема 5. Конституціоналізм, ліберальна демократія та Україна	2	2	4
6	Тема 6. Система демократії в Україні та механізм її реалізації		2	6
7	Тема 7. Характеристики громадянського суспільства	2		6
8	Тема 8. Роль громадянського суспільства в демократичних реформах у східній Європі		2	6
9	Тема 9. Виклики громадянського суспільства		2	6
10	Тема 10. Громадянськість та демократія	2		6
11	Тема 11. Типи громадян	2	2	4
12	Тема 12. Активна громадськість		1	6
13	Тема 13-14 Презентація студентських проєктів		4	20
12	<i>Підсумкова контрольна робота (тест)</i>		1	4
	ВСЬОГО	14	22	84

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 14 год.
Семінари – 22 год.
Самостійна робота – 84 год.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Антонович М. Україна в міжнародній системі захисту прав людини: Монографія / М. Антонович – К.: Видавничий дім "KM Academia", 2000. – С. 27.
2. Демократія: від теорії до практики / [Г. Берроуз, І. Совсун, С. Буров та ін.]. – Київ, 2018.
3. Загальна декларація прав людини [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015.
4. Закон України "Про громадські об'єднання" [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2013. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.
5. Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1997. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80?test=XX7MfyrCSgkyQdPIZiKEmxN8HI4Z6s80msh8Ie6>.
6. Закон України "Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини", 1998. – (Відомості Верховної Ради України (ВВР)). – С. 99.
7. Конституція України., 1996. – (Відомості Верховної Ради України (ВВР)). – С. 141.
8. Коэн Д.Л., Арато Э. Гражданское общество и политическая теория. – М.: Издательство «Весь Мир», 2003. - 784 с.
9. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права (Міжнародний пакт ратифіковано Указом Президії Верховної Ради Української РСР N 2148-VIII (2148-08) від

19.10.73) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_043.

10. Постанова КМУ від 3 листопада 2010 р. N 996 "Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики" [Електронний ресурс]. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF>.

11. Правові механізми взаємодії держави і громадянського суспільства в Україні: історичний досвід і виклики сучасності: наукова записка / [Горбатенко В.П. (кер. авт. кол.), Кресіна І.О., Кукуруз О.В., Тимошук В.П., Стрельцова О.В., Матвійчук Л.О.]. – К.: Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2013. – 82 с.

12. Степаненко В. Громадянське суспільство в Україні. «Помаранчева» стадія становлення // Віче. – 2005. – №2. – С.49-55.

13. Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства та освіти з прав людини – Київ: Основа, 2017. – 44 с.

14. Цвих В. Громадянське суспільство. Навчально-методичний посібник / В. Цвих, О. Горбняк, В. Кобильник. – Кам'янець-Подільський: Абетка Світ, 2009. – 111 с.

15. Dalton R. Citizenship Norms and the Expansion of Political Participation / Russel J. Dalton. // *Political Studies*. – 2008. – №56. – С. 76–98.

16. Democracy Index 2017: Free speech under attack [Електронний ресурс] // The Economist Intelligence Unit. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://pages.eiu.com/rs/753-RIQ-438/images/Democracy_Index_2017.pdf.

17. Diamond L. "Rethinking Civil Society: Toward Democratic Consolidation" / Larry Diamond. // *Journal of Democracy*. – 1994. – №5. – С. 4–17.

18. How Can Citizens Participate? We the People: The Citizen & the Constitution [Електронний ресурс] // The Center for Civic Education, 2nd Edition. – 1998. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.civiced.org/resources/curriculum/lesson-plans/456-how-can-citizens-participate>.

19. O'Brien E. Democracy for All: Human Rights and Street Law Legal Literacy Programs [Електронний ресурс] / Edward L. O'Brien. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.nyslawreview.com/wp-content/uploads/sites/16/2014/11/O'Brien.pdf>.

20. Westheimer & Kahne. What Kind of Citizen, the Politics of Educating for Democracy / Westheimer & Kahne. // *American Educational Research Journal*. – 2004. – №41. – С. 237–269.

21. Wiener P. Dictionary of the History of Ideas: Studies of Selected Pivotal Ideas / Philip P. Wiener, 1973. – (Constitutionalism). – С. 485, 491–492.

22. Young W. Civic Virtue and Western Civilization [Електронний ресурс] / William Young // National Association of Scholars. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: https://www.nas.org/articles/civic_virtue_and_western_civilization.

Додаткова література:

1. Альтернативний звіт про реалізацію Україною положень конвенції ООН про права дитини 2002–2008 – К., 2009. – 90 с. – (Підготовлено громадськими організаціями України) [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://www.unicef.org/ukraine/report-ukr.pdf>.

2. Бреннан Джейсон. Проти демократії. Київ: Дух і Літера, 2020. 464 с.

3. Карпенко О. В. 13. Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні : дис. докт. держ. упр. : 25.00.02 / Карпенко О. В. – К., 2016. – 466 с.

4. Кин Джон. Демократия и декаданс медиа. Москва: Издательський дом Высшей школы экономики. 2015. 312 с.

5. Макінтайр Лі. Постправа. Київ: Видавництво «ArtHuss», 2021. 208 с.

6. Метьюз Девід. Екологія демократії. Як стати сильнішими, щоб самим формувати своє майбутнє. Київ: СтилоС, 2018. – 266 с.

7. Мюллер Ян-Вернер. Споры о демократии. Политические идеи в Европе XX века. Москва: Издательство Института Гайдара, 2014. 400с.
8. Померанцев Пітер. Це не пропаганда. Подорож на війну проти реальності. Київ: Yakaboo Publishing, 2020. 288с.
9. Почепцов Г.Г. Цивилізація контенту. Харків: Фолио. 2021. 348с.
10. Права людини в Україні - 2008. Доповідь правозахисних організацій [Електронний ресурс] // Українська Гельсінська спілка з прав людини. – 2009. – Режим доступу до ресурсу: <http://khp.org/files/docs/1246095196.pdf>.
11. Фисун Александр. Политическая экономия «цветных» революций: неопатримониальная интерпретация // http://philosophy.karazin.ua/ua/kafedra/staff_pol/books/fisun/fisun_prognosis.pdf
12. Hansen P. Hannah Arendt: Politics, History and Citizenship / Phillip Hansen., 2013.
13. IREX. Protect Yourself from the Flood of Information [Електронний ресурс] / IREX, Academy of Ukrainian Press, StopFake – Режим доступу до ресурсу: <https://www.irex.org/sites/default/files/pdf/citizen-media-literacy-project-trainer-manual.pdf>.
14. The U.S. Declaration of Independence [Електронний ресурс]. – 1776. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.archives.gov/founding-docs/declaration-transcript>.
15. Tonge J. Does Citizenship Education Make Young People Better-Engaged Citizens? / J. Tonge, A. Mycock, B. Jeffery. // Political Studies. – 2012. – №60. – С. 578–602.
16. Weigle M. Civil Society in Reforming Communist Regimes: The Logic of Emergence / M. Weigle, J. Butterfield. // Comparative Politics 25. – 1992. – №1. – С. 1–23.
17. What is International Humanitarian Law? [Електронний ресурс] // International Red Cross. – 2004. – Режим доступу до ресурсу: https://www.icrc.org/eng/assets/files/other/what_is_ihl.pdf.
18. Whipps H. What is the Magna Carta? [Електронний ресурс] / Heather Whipps. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.livescience.com/2458-magna-carta-changed-world.html>.